

SOCIALINIO DIALOGO SITUACIJA LIETUVOS SAVIVALDYBĖSE SOCIALINIŲ PASLAUGŲ SEKTORIUJE

”

Audronė Vareikytė
Lietuvos savivaldybių asociacija
2021 m. kovo 4 d.

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

SOCIALINIO DIALOGO PLĖTRA LIETUVOJE

- ☞ Tyrimai rodo, kad socialinis dialogas dar gana silpnas, jį būtina stiprinti ir plėtoti.
- ☞ Kolektyvinėmis sutartimis nustatoma tik apie 15 proc. dirbančiųjų darbo sąlygos.
- ☞ Profesinių sąjungų veikloje dalyvauja tik apie 10 proc. dirbančiųjų, o darbdavių organizacijoms priklauso tik apie 15 proc. darbdavių.

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ SEKTORIAUS CHARAKTERISTIKA

- Socialiniame sektoriuje dirba apie 12.000 soc. srities darbuotojų: beveik 5000 socialinių darbuotojų ir daugiau nei 7000 socialinių darbuotojų padėjėjų.
- Darbuotojai dirba savivaldybių pavaldumo socialinių paslaugų įstaigose, valstybiniuose globos namuose, NVO, privačiose globos įstaigose, taip pat sveikatos priežiūros, švietimo vidaus reikalų srityse.

SOCIALINIO DIALOGO SITUACIJA SOCIALINIŲ PASLAUGŲ SEKTORIJE

- Pirmoji Socialinių paslaugų šakos kolektyvinė sutartis pasirašyta 2018 m. (taikyta 35 socialinių paslaugų įstaigoms, 1 tūkst. profesinių sąjungų narių.)
- Po derybų pakoreguota ir pasirašyta 2019 m. (50 įstaigų, 1,9 tūkst. profsąjungos narių ir 2020 m. (57 soc. paslaugų įstaigos).
- Sutartis pasirašė Socialinės apsaugos ir darbo ministras ir 6 profesinės sąjungos.

SOCIALINIO DIALOGO SITUACIJA SAVIVALDYBĖSE

- ☞ Ryškėjanti tendencija savivaldybėse: stiprėja domėjimasis socialiniu dialogu.
- ☞ Procesą skatina Darbo kodekso priėmimas, Nacionalinės kolektyvinės sutarties pasirašymas, Socialinių paslaugų šakos kolektyvinės sutarties geri rezultatai.

Kolektyvinių sutarčių kontekstas

- ☞ Šakos kolektyvinės sutarties nuostatos numato lengvatas tik profesinės sąjungos nariams.
- ☞ Pvz. didesnės pareiginės algos nustatymas; papildomos 2 dienų atostogos išdirbusiems įstaigoje daugiau nei 5 metus; darbo dienos trukmės sumažinimas papildomai 1 valanda šventinės dienos išvakarėse; papildomos poilsio dienos suteikimas auginantiems 1 vaiką iki 12 m. amžiaus.

POZITYVŪS POKYČIAI

- Kolektyvinių sutarčių pasirašymas paskatino profesinių sąjungų kūrimąsi, domėjimąsi darbuotojų teisėmis ir galimybėmis, davė naudos profesinių sąjungų nariams;
- Žmonės tapo aktyvesni, darbuotojai labiau motyvuoti, papildomai buvo pasirašytos įstaigos lygmens kolektyvinės sutartys;
- Atsirado daugiau pasitikėjimo (taip pat įtampų) ir dialogo su įstaigų vadovais - derybos atvėrė naują galimybę mokytis susitarti;
- Pagerėjo darbo aplinka - įstaigose atsirado virtuvėlių, pagerėjo darbo sąlygos.

IŠŠŪKIAI IR TRIKDŽIAI

- Kolektyvinės sutartys savivaldybių administracijoms buvo “primestos iš viršaus” - įstaigų vadovai jautėsi neįtraukti ir neinformuoti apie ŠKS.
- Savivaldybės ir socialinių paslaugų įstaigos susidūrė su kolektyvinių sutarčių finansavimo problemomis.
- Kolektyvinės sutartys numato didesnę užmokestį už tą patį darbą ir lengvatas tik profesinės sąjungos nariams, kas supriešina darbuotojus ir kelia įtampą kolektyvuose.
- **SVARBI NORVEGŲ PATIRTIS!!!**

Ačiū už dėmesį

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA